

ОСОБЛИВОСТІ СИНХРОНІЗАЦІЇ РОБОТИ В ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У даній науковій статті розглядається проблема функціонування малої кількості виробничих підприємств із замкненим циклом виробництва на території України. В роботі розглянуто останні важливі дослідження в напрямі кластеризації та виробничої діяльності, а також приведені європейські норми удосконалення виробничої діяльності на регіональних рівнях.

Ключові слова: кластер, виробництво, регіон, ресурси, підприємство, територія, синхронізація.

ВСТУП

Станом на 2012р. в економіці усіх регіонів України існує проблема відсутності підприємств галузі виробництва замкненого циклу. Чимало підприємств експортують сировину в інші країни світу, тим самим зменшуючи ресурсну базу власної країни, отримуючи маленький прибуток. Внаслідок вказаних дій відбувається «обкрадання самих себе», що формується за рахунок таких факторів, як: складність побудови виробничого циклу, відсутності вітчизняної сировинної бази, складності ведення та формування документальної бази виробничої діяльності, а також не значного відсотку рентабельності виробництва, якому складно підтримувати конкурентоздатність з товарами закордонних виробників.

Станом на 2012 р. в законодавчу базу України внесена велика кількість доопрацювань законодавчої бази з приводу розвитку виробничої діяльності. Особливо велике значення на сьогоднішній день має податковий кодекс України [1]. Вітчизняним підприємствам, які часто намагаються максимізувати свій прибуток за рахунок торгового напрямку діяльності, поки що не доцільно займатися інноваційною та виробничою діяльністю, що складає достатньо велику проблему для формування національної економіки. Св.В. Онишко, С.В. Онишко розглядають доцільність впровадження державної кластеризації, як напрямок розбудови національної інноваційної моделі. У Європейському кластерному меморандумі зазначена велика кількість норм функціонування виробничих об'єднань на регіональному рівні, але він не використовується широко в Україні [4]. Існує значна кількість європейських видань, з приводу кластеризації та розвитку замкненого циклу виробництва [7]; [8]; [9], однак в українській економіці на підприємствах дані видання не є популярними. ©В.М.Заяць досліджує роль інформаційних технологій у формуванні стратегічного мислення [2]. О.В.Олишанська досліджує наукові засади визначення сутності регіону як суб'єкта господарювання та управління, що є доцільним при впровадженні кластеризації виробництва [3]. За великим рахунком, ще А. Сміт досліджував проблеми виробництва та раціонального використання сировини [6].

Предметом дослідження є теоретичні та методологічні питання, пов'язані з питаннями кластеризації та напрямками виробничої діяльності підприємств.

При написанні наукової статті були використані методи структурування, порівняння аналізу і синтезу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Взявши до уваги міжнародну практику функціонування таких організацій, як ОЕСД, UNIDO, UNCTAD, Світового банку, Європейської комісії, які ефективно використовують кластерні умови та кластеризацію регіонів, що є позитивним соціально-економічним важелем впливу, як на макро-, так і мікрорівнях. Створюючи тим самим необхідність індивідуального розгляду регіонального розвитку. Беручи до уваги, особливість того, що кожен регіон має власний менталітет, соціальні, культурні, економічні, територіальні та інші особливості регіон необхідно розглядати, як окремих організмів та пов'язати співпрацю між даними організаціям [4].

Св. В. Онишко та С.В. Онишко, зазначають: «Незважаючи на кластерну модель, поширену у тій чи іншій країні, для більшості із них важливою є державна кластерна політика» [4]. На Європейському рівні переважну частку проблемних, дискусійних питань вирішує Європейська комісія, якій підпорядковується мета – розвиток кластерів. Кластеризація є досить новим та часто незрозумілим поняттям в соціально-економічному аспекті економіки України, що утворює собою прогалину в економічному та соціальному житті країни. В Україні питаннями кластеризації виробництва, території майже не займаються на державному та регіональному рівнях, підприємствам самим часто доводиться вирішувати питання ефективності виробництва. Прийняті рішення не завжди бувають доцільними для підвищення ефективності національної економіки.

Вперше, проект кластеризації було втілено на території України у 1999 р., після часів активної перебудови

та приватизації. Фінансування даного проекту відбулось за рахунок Агентства міжнародного розвитку США. Даний захід було втілено у Хмельницькому регіоні. Асоціація «Поділля Перший», на базі якої було втілено перше функціонування кластеру на території України, станом на 2012 р. об'єднує 5 регіональних кластерів, які виробляють продукцію використовуючи замкнений цикл виробництва [9].

В Україні існує ряд питань, які підпорядковувалися Державному комітету з питань регуляторної політики та підприємництва, однак дана установа була розформована, а її права та обов'язки було передано іншим державним органам влади. Для утворення ефективної кластерної політики необхідно створити сприятливі умови для виробництва. Діючий податковий кодекс передбачає пільги для підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, що є першим кроком до розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств.

Інвестиційно-інноваційна діяльність передбачає впровадження нововведень та вкладання капіталовкладень у різні сфери суспільного життя людей, в економіку, що утворює кластерність, тобто, об'єднаність всіх галузей національної економіки. Наприклад, синхронізація роботи членів трудового колективу передбачає покращення робочого процесу в напрямку розробки, а також праці над поставленими завданнями синхронно. Доцільним є впровадження синхронізації робочого часу при необхідності командної роботи над конкретно визначеним завданням, яке має чітко виражену професійну орієнтацію та часові обмеження. Даний процес дозволяє активно та максимально раціонально використати робочий час для досягнення поставленої мети.

Необхідно зазначити, що за даним принципом працює значна кількість підприємств закордоном. В разі отримання чітко визначених завдань, які необхідно розробити достатньо швидко. Даний процес є достатньо ефективним, в наслідок того, що працівник, працюючи в команді, швидко, креативно та миттєво породжує ідеї, а командна робота не дає змогу помилитись.

В даному принципі є недолік – це швидка втомлюваність працівників, оскільки, працюючи над конкретним завданням, маючи обмеження в часі людина знаходиться в стресовій ситуації. Поняття синхронності праці має бути не лише у рамках трудового колективу, важливим має стати раціональність використання сировини з метою створення замкнутого циклу виробництва, підняття національної економіки на гідний рівень.

На сьогоднішній день, стан ринкової економіки України є ідеально функціонуючим лише на паперах. Проблемою є багато питань етично-ділового характеру, які спостерігаються починаючи від інвестиційних проектів, виробничої діяльності, завершуючи роботою з персоналом на підприємствах. Наприклад, законодавством України не визначено механізму повернення іноземному інвестору його інвестицій в разі припинення інвестиційної діяльності. Крім того, як показує досвід, взяті обов'язки та дані гарантії у бізнесі на практиці не завжди здійснюються.

Досвід економічно розвинутих країн світу свідчить про раціональність, що нерозривно пов'язана з економічним розквітом країни, необхідністю вкладу інвестицій, залучення інвестиційно-інноваційних проектів, функціонування виробничих підприємств, впровадження корпоративної культури, що в свою чергу поліпшує і соціальний стан населення. В умовах функціонування ринкової економіки, якій притаманні властивості достатньо жорсткої конкуренції, як на мікро-, так і на макрорівні економічної системи постає необхідність у розробці та впровадженні стратегій управління. Сучасне розуміння функціонування та розвитку на будь-якому рівні передбачає планування майбутнього та функціонування впровадженого. Синхронізацію роботи членів трудового колективу можна представити, як систему на виробництві, де працівники працюють синхронізовано, тобто, без зайвих витрат робочого часу, або працівники виконують однакові завдання, намагаючись працювати синхронно, або послідовно дія з товарами (роботами, послугами) залежить від попередньої, таким чином друга операція не повинна мати простої, для цього необхідно вчасно та правильно зробити першу, яка залежить від іншого працівника, який в свою чергу розуміє особисту важливість на виробництві.

Необхідною умовою для створення сприятливого соціально-економічного середовища у державі є збільшення кількості виробничих підприємств, які мають замкнений цикл виробництва.

Створення сприятливих умов для виробничої діяльності підприємств, впровадження дієвої корпоративної культури призводить до соціально-економічного розвитку, як підприємства, так і регіону, що впливає на комплексне підвищення іміджу регіону. В комплексі це створює сприятливі умови для поліпшення іміджу регіону та покращення інноваційно-інвестиційного клімату на регіональному рівні. Комплексність регіонального розвитку впливає на «синхронність» розвитку території держави. При умові функціонування виробничих підприємств з замкненим циклом виробництва формується синхронність розвитку держави, створення сприятливих умов регіонального розвитку. Створюється кластерність виробництва та території в цілому, що впливає на виробничу діяльність регіону, ефективність функціонування виробництва. Функціонування вказаних чинників приводить до комплексного підвищення підприємницького, регіонального, загальнодержавного іміджу (рис.1.).

Станом на 2012р. в Україні постає гостра необхідність удосконалення та збільшення виробничої діяльності на території України. Особливе значення мають підприємства з замкненим циклом виробництва, які приносять найбільший прибуток за рахунок раціонального використання сировини, доведення товару до споживача.

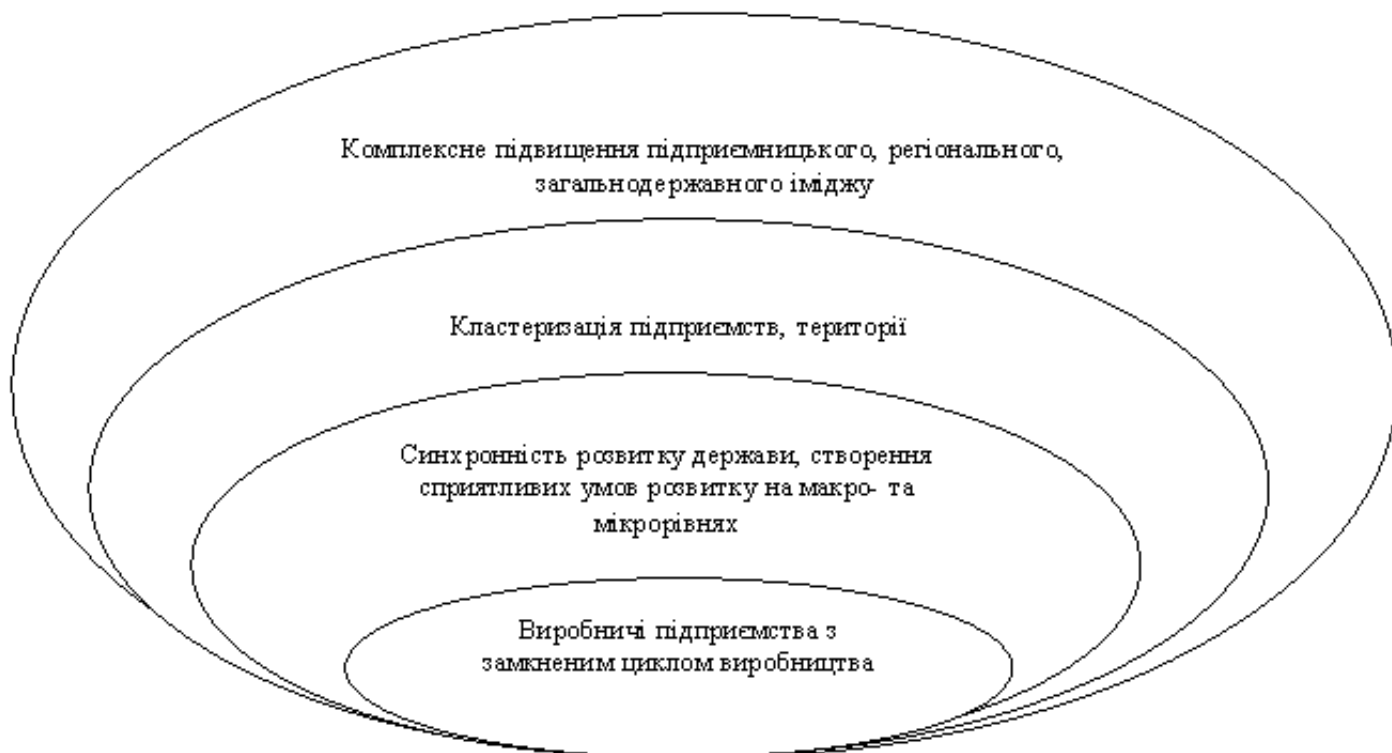

Рис. 1 Взаємозалежність чинників, що формують комплексне підвищення підприємницького, регіонального, загальнодержавного іміджу [4, с.58]

Нью-Йоркський Інститут репутації розмістив Україну на 40-й сходинці серед 50 фігурантів списку. Розробники шкали дійшли висновку, що «репутація означає гроші». Як виявилось, існує велика кореляція між реноме країни та бажанням її відвідувати, купувати товари тамтешнього виробника, інвестувати, вчитись там і працювати. Експерти інституту наголошують, що результати дослідження мають стати інструментом дії для країн, адже зростання репутації означає поступ економіки [5, С.40].

Проблему нестачі бюджетних коштів, покращення соціально-економічного рівня регіонів в Україні може вирішити впровадження та підтримка виробничих процесів. Збільшення виробничих фондів, що перебувають у власності або розпорядженні підприємства, служать матеріальною основою виробничої діяльності.

ВИСНОВКИ

1. До законодавчої бази України внесено велику кількість змін та доопрацювань законодавчої бази з приводу розвитку виробничої діяльності. У сучасному економічному житті України формування, використання кластерів на регіональному рівні та у підприємницькому середовищі відбувається неефективно, що є негативним соціально-економічним важелем впливу, як на макро- так і мікрорівнях.

2. Європейська практика свідчить про розвиток та впровадження кластеризації, що підпорядковується Європейській комісії. Кластеризація є досить новим поняттям в соціально-економічному аспекті економіки України. Даний негативний чинник утворює собою прогалину в соціально-економічному житті країни. В Україні питаннями кластеризації виробництва майже не займаються на державному та регіональному рівнях.

3. Для утворення ефективної кластерної політики необхідно створити сприятливі умови для виробництва. Діючий податковий кодекс передбачає пільги для підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, що є першим кроком до розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств. Негативним чинником є той факт, що навіть виробничі підприємства в Україні оформлюють документальну базу торгових підприємств, з метою зменшення документального обігу, з яким зустрічаються підприємці при веденні виробничої діяльності.

4. Створення сприятливих умов для виробничої діяльності підприємств, впровадження дієвої корпоративної культури призводить до соціально-економічного розвитку, як підприємства, так і регіону в цілому. Все це в комплексі створює сприятливі умови для поліпшення іміджу регіону та покращення інноваційно-інвестиційного клімату на регіональному рівні, а комплексність регіонального розвитку впливає на «синхронність» розвитку території держави.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Заяць В.М. Роль інформаційних технологій у формуванні стратегічного мислення менеджера / В.М. Заяць // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №6 (96). – С.280-285.
3. Олишанська О.В. Наукові засади визначення сутності регіону як суб'єкта господарювання та управління / О.В. Олишанська // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – №2 (116). – С.100–107.
4. Онишко С.В. Державне регулювання кластеризації економіки як напрямок розбудови національної інноваційної моделі / С.В. Онишко, С.В. Онишко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №11 (113). – С.55-61.
5. Репутація означає гроші. Рейтинг // Український тиждень. – 2011. – №40 (205). – С.40.
6. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. Антология экономической классики / А. Смит. – М.: ЭКОНОМ, КЛЮЧ, 1993. – 396с.
7. Cooke P. Clusters as key determinants of economic growth: the example of biotechnology [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.tbs-sct.gc.ca>
8. European Cluster Memorandum [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.compete.org>
9. Steiner M. Regional dimension of clusters Workshop on Clusters Report / Bilbao Basque country. – Spain / 9-10 December 1997 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.europa.eu.int>.

Отримано 20.03.2013р.

© **Сокол І.І.**, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства, менеджменту та логістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 0502315911, mail: falcon85@citromail.hu
Ступко А.В., к.е.н., старший викладач кафедри економічної теорії та менеджменту Закарпатського державного університету, 0991529083, mail: anstupko@yandex.ua